

[Per Hækkerup.]

tiden. Nej, udenrigsministeren vil have, at der i nær fremtid skal foretages undersøgelser af problemer, som man med fordel kan tage op og dermed sætte processen i gang. Vi beder jo heller ikke om andet, end at processen bliver sat i gang, men det, der var mit indtryk af hr. Per Federspiels tale i Europarådet — og jeg synes, det blev bekræftet af hans meget pessimistiske bemærkninger her i går — er, at han ser i og for sig ingen grund til at sætte nogen proces i gang. Han vil også vente og se, til der engang måtte vise sig noget.

Til hr. Henry Christensen og til hr. Niels Helveg Petersen vil jeg gerne sige, at det var i og for sig ganske karakteristisk for begge de to ordføreres indlæg — og det kan man selvfølgelig ikke bebrejde dem — at de havde lavet deres taler og formentlig udleveret dem til pressen, inden de havde hørt, hvad jeg sagde heroppe fra talerstolen. Det kan man som sagt ikke bebrejde dem. Det er jo de vilkår, hvorunder disse mærkelige åbningsdebatter foregår. De består stort set i, at man oplæser forberedte manuskripter, og så taler vi ved siden af hinanden. For det var jo efter princippet: god dag mand, økseskaft, det, de herrer sagde med hensyn til vor velvillighed til at gå ind i et samarbejde. Vi fik at vide, at vi var negative, vi fik at vide, at vi var sure, vi fik at vide, at vi ville ikke. (*Afbrydelse af statsministeren* [Hilmar Baunsgaard]). Jo, prøv engang at se dem, hr. statsminister, disse to taler. De er opbygget under andre forudsætninger end den ordførertale, jeg holdt. Jeg synes nok, det kan være en glæde at konstatere, at når nu de to herrer kommer op, vil de formentlig takke, fordi socialdemokratiet i spørgsmålet om langtidspolitikken viser sin beredvillighed til at gå ind i positive forhandlinger og, fordi vi, selv om vi er blevet afvist med hensyn til det korte sigt, dog i hvert fald har lagt positive tanker og forslag på bordet. Nogle af dem er gammelkendte, men andre er dog nok værd at overveje. Jeg håber altså, at vi i hvert fald får lidt anerkendelse for vores gode vilje, selv om vi i og for sig ikke føler, vi har anerkendelse behov fra den side.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg synes nok, at den forhandling, eller hvad vi nu skal kalde det, vi har haft i går, og som

vi formentlig skal fortsætte med det meste af dagen i dag, rejser spørgsmålet om, hvorvidt den form, vi har nået med åbningsdebatten, er den rigtige. Jeg siger det altså ikke, fordi jeg særlig vil bebrejde regeringen noget. Det er et spørgsmål om hele vores arbejdsform herinde. Vi skal også passe på at vi nu ikke langsomt arbejder os hen til igen at få det, vi i gamle dage havde med finanslovdebatten; vi er ligesom lidt på vej til det.

Det, der var tanken med åbningstalen, var jo, at man skulle få en forholdsvis mere principielt betonet debat. (*Afbrydelse af forsvarsministeren* [Ninn-Hansen]). Ja, ja, skylden ligger, det sagde jeg også, ikke bare på regeringsside. Men tanken var, at vi skulle få en mere principiel debat om hovedlinjerne i den politik, der skal føres, og ikke en debat, hvor vi fortaber os i alt for mange detailspørgsmål.

Haunstrup Clemmensen: På praktisk talt alle områder er der jo en så vældig forskel på venstresocialisternes og det konservative folkepartis synspunkter, at det vist ikke tjener noget større formål at gå ind i en debat derom. Alligevel er det således, at nogle af de bemærkninger, hr. Sigsgaard i går fandt anledning til at fremsætte fra denne talerstol, forekommer mig så urimelige og så vildledende, at det kan være naturligt blot at gøre et par enkelte bemærkninger derom.

Jeg ser helt bort fra de sædvanlige, næsten maniske betragtninger om, at danske politikere følger sig efter Washington, at vi er nervøse for, at vi ikke skal arte os vel over for de amerikanske herrer, og alle den slags ejendommelige udtalelser. Men når man derefter går så meget videre, at man sammenligner Ruslands holdning over for Czekoslovakiet med Amerikas over for Danmark, så må det være tilladt at sige, at der i hvert fald burde være grænser for, hvor meget tingene kan sættes på hovedet. Jeg ved ikke, om det er undgået det ærede medlems opmærksomhed, at Amerika, som ingen af os behøver at være ukritiske beundrere af, to gange i dette århundrede trods alt har været med til at hindre diktaturmagter eller det, der ligner det, i at få magten i denne verdensdel. Jeg ved heller ikke, om det er undgået hr. Sigsgaards opmærksomhed, at